

In Genesim de creatione [Sp.] (fragmenta)

85 Καὶ γὰρ ἐκ πολλῶν τρόπων ἔστι διαγινῶναι, φησὶν ὁ Πατήρ, τούτων τῶν ζώων καὶ πετεινῶν τὸ διάφορόν τε καὶ ἀνόμοιον· πρῶτον διὰ τοῦ εἶπεῖν καὶ ἔπλασε κύριος ὁ Θεὸς ἐκ τῆς γῆς ἔτι· οὐ γὰρ εὐρίσκομεν πλάσμα Θεοῦ εἶναι εἰ μὴ τὸν ἄνθρωπον· πάλιν καὶ διὰ τοῦ λέγειν τὸ ἔτι, δείκνυσιν ἢ γραφὴ ἕτερα τίνα ἐνταῦθα ζῶα προφητεύεσθαι καὶ πετεινὰ παρὰ τὰ πρότερα οὔτε γὰρ γέγραπται τὰ πρῶτα πετεινὰ ἐκ γῆς γενόμενα, ἀλλ' ἐξ ὑδάτων· ταῦτα δὲ ἐκ γῆς ἐγένοντο, μᾶλλον δὲ ἐπλάσθησαν ἰδιοχείρως παρὰ Θεοῦ καὶ οὐ κατὰ πρόσταξιν. Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ λέγειν πάντα τὰ πετεινὰ καὶ πάντα τὰ θηρία νῦν ὑπὸ Θεοῦ πλασθῆναι οὐ δίδωσι ἡμῖν χώραν τοῦ ὅλως εἶπεῖν ὅτι μὲν ἐγένοντο πρότερον, μέρος δὲ νῦν ὅθεν οὔτε περὶ σπερμοφάγου βρώσεως ἐν τούτοις τι διακελεύεται ὁ Θεός· τὰ γὰρ εἰς παράδεισον εἰσερχόμενα οὐ χόρτον ἐσθίει, ἀλλὰ πᾶν ξύλον ὠραῖον εἰς ὄρασιν καὶ καλὸν εἰς βρώσιν καὶ πρό γε πάντων ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς Χριστοῦ τοῦ ζωοποιούντος καὶ ταῦτα τὰ ζῶα ἔστιν εἶπεῖν ὅτι ἔθνη εἰσὶ ταῦτα τὰ θηρία τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Θεοῦ συναχθέντα ἢ ὅτι ἰπῶν καὶ συβόσιον καὶ καμηλοστάσιον καὶ οἰοτρόφουον (...) σήμερον ὁ παράδεισος ὑπάρχει.

86 Οὐχ οὕτως, ὦ φιλόσοφε, ἀλλ' ἢ τὸ εἶπεῖν τὸν Θεόν· ἀρχέτωσαν πάσης τῆς γῆς, καὶ τὸ· κατακυριευσάτωσαν αὐτῆς καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ, τοῦτο τὸ κύριόν ἐστι τοῦ ποιῆσαι τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ ἄρχειν αὐτὸν πάσης τῆς γῆς. Ἐπεὶ περ, ὡς ἄρχει ὁ Θεὸς ἀπάσης τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πάντων, οὕτω καὶ τὸν ἄνθρωπον δευτέρον ἄρχοντα πάσης τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατέστησε, τοῦτο εἶναι τὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν γενέσθαι τὸν ἄνθρωπον φημι. 87 Καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν. Ἀλλὰ πρὸς τίνα ἔφη· ζητήσωμεν, φιλόσοφε; ἐν τῷ γὰρ εἶπεῖν· καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν, ζήτημα ἐνέβαλε νοῆσαι ἡμᾶς, πρὸς τίνα ἔλεγε τὸ ποιήσωμεν· εἰπὼν γὰρ· καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον, ἐπήγαγε λέγων· καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτὸν, ἄρρεν καὶ θῆλυ ἐποίησε αὐτούς. Ἡ οὖν τοῦ ποιήσωμεν σημασία τὸ εἶναι πρόσωπον συνδημιουργὸν σημαίνει καὶ συνισοπροσήγορον εἰσάγει. Ὡς γὰρ Θεὸς ὁ Πατήρ ἐστὶν ὁ εἰπὼν· ποιήσωμεν ἄνθρωπον, οὕτω Θεός ἐστὶ καὶ πρὸς ὃν τὸ ποιήσωμεν εἶρηκε, μιᾶς οὔσης τῆς τῶν ἀμφοτέρων προσώπων θεότητος, τοῦ τε εἰπόντος· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν, καὶ τοῦ ποιήσαντος τὸν ἄνθρωπον. Τὸ γὰρ ποιήσωμεν τὸ πανάγιον καὶ ἀπαράλλακτον τῆς τοῦ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ θεότητος παρίστησιν ἢ φωνή· ἢ γὰρ τοῦ Θεοῦ εἰκὼν ἀπλῆ καὶ ἀσύνθετος ἐστὶ, πῦρ οὔσα τῇ φύσει.